

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın UNICEF iş birliğiyle başlattığını duyurduğu "Komşu Anne" projesi, çocuk bakımını kamusal ve güvenceli bir hak olarak örgütlemek yerine kadınların görünmez emeğine dayalı, ev temelli ve güvencesiz bir istihdam biçimi yaratmaktadır.

Projenin ayrıntıları kamuoyu ile yeterince paylaşılmadığı gibi, bakım emeğini üstlenecek kadınların sigorta, maaş, izin, emeklilik, sendikal haklar ve örgütlenme özgürlüğü gibi en temel haklarına ilişkin hiçbir güvence bulunmamaktadır. Ayrıca bu kişilerin hangi formasyondan geçirileceği, sertifika süreçlerinin kim tarafından düzenleneceği, denetimin hangi kurumlarca ve nasıl yapılacağı belirsizdir.

Halihazırda Türkiye'de kadınların işgücüne katılım oranı düşük, mevcut istihdamın da önemli bir kısmı kayıt dışıdır. Böyle bir tabloda devletin kamusal çocuk bakım hizmetlerini yaygınlaştırmak yerine kadınların emeğini ucuz, esnek ve güvencesiz biçimde ikame etmesi, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirmekte ve kadınları sosyal haklardan uzaklaştırmaktadır.

Oysa uluslararası örneklerde (İskandinav ülkeleri, Berlin modeli) çocuk bakıcıları yerel yönetimlerce güvenceli biçimde istihdam edilmekte, mesleki standartlar ve denetim mekanizmaları kamusal kurumlar tarafından sağlanmaktadır. Türkiye'deki modelin bu örneklerden uzak olması, sosyal devletin sorumluluklarını kadın emeği üzerinden tasarruf mantığıyla çözmeye çalıştığını göstermektedir.

Bu bağlamda:

1. "Komşu Anne" uygulamasına katılan kadınlar herhangi bir formasyon veya eğitimden geçecek midir?
2. Katılımcılara sertifika verilecek mi, verilirse hangi kurum tarafından düzenlenecektir?
3. Bu kadınların sosyal güvence ve emeklilik hakları olacak mıdır?
4. Maaşları hangi kaynaktan ve hangi kriterlere göre belirlenecektir?
5. Katılımcıların yıllık izin, doğum ve hastalık izni gibi hakları güvence altına alınacak mıdır?
6. Kadınların örgütlenme ve sendikalaşma hakkı tanınacak mıdır?
7. Projenin denetimi hangi kurum tarafından ve nasıl yapılacaktır?
8. Bu uygulama kamusal çocuk bakım hizmetlerinin yerine mi geçecektir, yoksa kamusal hizmetlerin yaygınlaştırılması da planlanmakta mıdır?